

պարեթ օլուպ, էքսերիսի օն հեթի
հաշնտան հերմի պէշ հաշնա գա-
տար պիր թագըմ կէնճ սէրսէրի մա-
գուլէսինտէն օլուպ ճիւղէսի Ըսլալ
թարափկիրանտան իպարէթ իմիշ :
Պունլարն իշինտէ Ըսլալ էֆքեարը
փափաղար տախի վար իմիշ : Հիւքիւ-
մէթի սէնիէն թարափրնտան տէրտէթ
օլունան մէքթ ուպլարտան անլաշըր-
ղընա վէօրէ, պունլար Ըսլալ գօմիթ է-
լէրի թարափրնտան իշֆալ օլունա-
րադ, Միւսլիմանլար իլէ Բուվար ա-
լէյճինտէ հարէքէթ իմ մէք միւրա-
տընտա պուլունուեօրլար իմիշ :

ՂԱՐԻՊԼԵՐԻՆ ՄԱՀՊՈՒՍԻՆԵԹԻ

Պիր գաշ կիւն սգտէմ պիլ միւնա-
սէպէ, պիր կիւն, սաաթ տէօրտէ գա-
տար պիր խանտա պուլունմալը իգ-
թիգա իտիպ, սօնրա տիշարը չրգ մադ
խթէտիկիմիդտէ, գարուճու գարուճու
աշմադ խթէմ միշ տիր, վէ սէպէպինի
սիւալ իլլէտիկիմիդտէ, պու հաքընլար-
տա խանըն պիրնտէ, խըրսըլըն պիրնի
միւսափիր կիպի գալարադ, զանն ի օ-
րիգըրի, օտանըն պիրնտէն հիւղ էլլի
լիրա գաւարա բարա չալաղընտան, օ
եօլտա խըրսըլըլըն էօնիւ ալընմալը
նիլէթ իլլէ, Պապը զապթ իլլէ թարափրն-
տան, էօյլէ պիր ետապ գուհուր իթ միշ
օլմալըն անլարիլը տըր :

Իպատուլլահն մալու ճան ու ըրդը
մուհաֆաղաքանա սայ ու տիգ գալթա
հշմէթ իթ մէքլէք, վադաա Պապը
զապթ իլլէնի վադիթիսինտէն օլուպ, վէ
չու խուսուտա նիլէթլէրի չանտէր
մէմնաշիլէթ տիր, լարին, թուլուլան
թարիգ հիւթ էհի տիր, վէ հիւթէ գա-
րիպլէր իշին պիրն վի մաճալուպէնէթ
վէ միւսալթա սաեքլա սէպա տըր :

Խանլարտա պիրնէրնէ զարիպ վար
տըր, պունլար կիւնտիւգիւն չալըլը
վէ հալընը կիւնէլէրի պիրտը տօնիթ
վէ թանըրըլարըլա կէօրիւշիւպ գօ-
նաշապիլէթլէրի վէ պիրաղ էօթ էյլէ
պէրուլէ կիւնտէրէք էյլէնէպիլէթլէր
տիր, եէրլէր օլուպ չօնուգլարը եա-
նընտա օլուպ տան պաշգա, կիւնէլէրի
տախի իմէթիքլէրի կիպի տիշարը
չրգարադ էյլէնէպիլէրի կիւնէլէրի
չու եա պու խանտա պիր խըրսըլըլը
վուգու պուլունուլու իլլին, պիրնէրնէ
զարիպլէրի խանլարտա գարալը սադ-
լամալըլը, ատէթա պիրնէվի մաճ-
պունլարտա պիրնէրնէ մուհալ օլմալըլը
տըր :

Խանլարտա խըրսըլըլը վուղ ու պու-
լուր իմիշ էվլէթ խըրսըլըլը վուղ ու
պուլուր, վէ տէյիլ խանլարտա, վէ
տէյիլ հալընը կիւնէլէրի, իլլա օթ ու-
ղար գըրգար քիշի պուլունան գօնալ-
լարտա պիլէ, վէ կիւնտիւգլէրի պիլէ
վուգու պուլապիլի վէ պուլմադտա
տըր, վէ նաալըրի եիւղլէրնէ միւսալէ-
րի տախի վար տըր :

Պու հօլաա պիր խըրսըլըլըլըն էօ-
նիւնիւ ալմադ իշին, պէօյլէ պիր մաճ-
պունլարտա թարիպ իթ էտպիր տէյի
իթ թիլաղ իթ մէքլէք, էիլի ճայիլ օ-
լուր իտէ, Գալաթտա վէ Գէօրիլի
զէրնտէ, կիւնտիւգլէրի եանքէսէթի-
լէք վուղ ու պուլունուր իմիշ տէնիլէ-
րէք, հէրքէսին կիտիպ կէլմէսին, վէ
տիլ ու իշա իթ մէսին տախի եաադ
իթ մէքլէք իթ իգա իտէր, վէ քէլա-
լիք, կիւնէլէրի վէ եալաա կիւնտիւգ-
լէրի, էվլէրտէ խըրսըլըլը վուգու
պուլմադտա մէպին, էվլէրն վէ չարը
գալաղարտընտա պօշաալմալը իթ իգա
իտէր :

Խըրսըլըլըլըլը իտէ հէք իմիշ,
վէ պիրնտէ բարաալըն չալաղըլըլը
իմիշ տէյի, չալանտան վէ չալաղըլը
տան օն պին վէ եիկիլի պին տէֆա
սաեքլաա զիւնտէ պուլունան գապա-
հաթալը վէ էհիլ ըրդ թադըլարընը,
խանլարտա մաճալու իթ մէքլէքտէն,
հիշ պիր մէնֆաաթ հաալ օլմալըլը
տան պաշգա, ադ ու աաալէթ վէ հադ-
գանլիլէթ տախի գարալը տըր :

Խանլարտա խըրսըլըլըլը իտէպիլէն
աաալիլին չալաղըլըլը կիւնէ գալըլմադ-
տան, կիւնտիւգլէրի գալըլմալըլը տա-
հա զիւնտէ գօլալ տըր, չիւնքի խան-
լարտա կիւնտիւգլէրի հիւթ տաճա զի-
ւնտէ գալապալը պուլունուր, հիւթ
գալալտան չրգար իթէն տաճա զիւն-
տէ տիգ գալթ իտիլիպ թանլարալիլի,
վէ հիւթէ կիւնտիւգլէրի արգաաա վէ
գօլթ ուգ տա, հէրքէս հէրնէտէ էհօ-
թ իւրսէ, գարաղըլարտան հիշ պիր չէյ
սէօյլէնիլէք ուսուլտէն օլմալըլը հալ-
տէ, կիւնէլէրի իտէ, պիր ուֆապ չրգըն
պիլէ կէօրիւտիւկիւնտէ, սիւալ իտիլ-
մէքտէ տիր, վէ պու աաթէ քէք կիւ-
զէլ պիր աաթէթ տիր, նաալըրի կէլէն
կիւնէլէրի պիլէ պիլէ թէսաալիլի իթ-
միշ տիր, չէօյլէքի, գօլթ ուգալմալը
եալըլը պիր գաշ զապթա բաքէթի
պուլունուրաա, Ալաճա-համալըլընտան,
սաաթ իւլ բաաալէլէրիտէ կէլմէքտէ
իթէն, գարաղըլարտան պիլի չաղըլարադ
գօլթ ուգալմալըլըլը նէ տիր տէյի
սիւալ իթ միշլէր տիր :

Իմիթ պու խուսուա, էսաալ պիր նի-
եթի ի մէմնալէ օլուպ հալտէ, ի-
պատուլլահն իլլին իտէ պիրնէվի զուլու
տիմէք օլմալըլընտան, Հիւքիւմէթի
սէնիլէրնի, վէ զապթ իլլէ նէլարէթի
ճէլլէսին, խաաթէթ էն նաղարը տիգ-
գալթլարըն, աճիլանէ տալլէթ իտէ-
րիլ :

ԳՅԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսի. Ում. 4 նոյ. ալալա գալալա	26 35
Էսի. Ում. 5 նոյ. սաղաճ ասլըլը	27 15
Էն հիւքէք	27 20
Էն աղաղը	26 36
Սաաթ 6	26 39
Իթ իգրը 1863 (Մուլթօն) 6 0 0	468
» 1865 (Մուլթօն) 6 0 0	468
» 1869 (Բիւնար) 6 0 0	443
» 1872 (Պոն տիւ Թըրէ- զօր) 9 0 0 Լիրա սիլիւր	43 1/2
» 1873 (Բիւնար) 6 0 0	140

Բուվար Երմէնտըր 3 0 0	70 1/2
Գօնա գուրն շաղաթ օսու	0 0
Երմէնտըր 3 0 0	» Գայիլը
Բէթօր	Վրոյ 9
Հէպալիլի	Վրոյ 44
Ագէ Գայիլը 0 0	12-14

ԱԳՍԵՆԼԱՐ ՖԻԱԹԸ

Բօլտի մէնէրա 6 0 0 Լիր Գոմ.	5 1/2
Սոսիլթ Ժէն. 6 0 0 Լիր ԱԹ.	
Սոսիլթ պանդա	300
Պանդ գօլթիսի	
Սոսիլթ օթ օսան	Լիր ԱԹ 230
Գրամիլ 5 0 0	72
Լա Բիւն (մաալէ)	Փր. 230

ԳՍՄՊԻՍ ՖԻԱԹԸ

Լիրա սիլիլըն	111 20
Ֆրանգ	22 65

ԱԳՃԵԼԵՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Ինիլիլ Վրոյ	411 25
Ֆրանսըլ ալմուճու	88 26
Բօլ	90 20
Գրամիլ ալմուճու	51 20
Պէնալ մէնիլիլ Գարգը	102 26
Մէնիլիլ Գարգը	103 35
Պարգը	134
Պէնիլ	103 23
Գարգը գալթիլի	69 6

Ն Ի Վ Ի Յ Ի

Հոկտեմբերին 28 ինտէ Բուսիանը չը-
մալ թարափրնտա վէ Բէթրապուրի ճիւղա-
լունտա քեպին Լաաղա կէօլունտէն դա-
յնթ ճէպիմ պուգ թարաղարը Նէվա նէն-
լինէ էնիպ, Սէն-Նիլդօր քէօրիւտիւտէն
մաաաա, մէգ քիւր նէնլին իւգլիլնտէ պու-
լունտա քէօրիւտիւտէ քեափէթիսինի երգըլ
խարապ իլլէմիշ տիր :

—Հոկտեմբեր 20 թարիլի իլէ ճիւտտէ-
տէն եաղաղըլարտա կէօրէ, օրաաա վէ
Մէնիլէտէ սընհիլթի ումուլիլէ պէր քէ-
մալ տըր :

—Ճիւտտէ վէ հիւպիլիլնտէ հիւնուգ եաղ-
մուր եաղաղաա պալալմալը օլունուլուն-
տան, հէրարէթ զիւնտէ օլուպ գուրադ-
լըլը էսիլի հալիլնտէ պուլունուլ տուր :

—Պու սէնէ մէմալիլի Գոմէնիլտէն ճիւտ-
տէն վիրուտ իտէն հաճիլլըն մըգաալը
աղ օլուպ, սնմադ ճալա վէ Հիւնիլթի
հաճիլլըն մըգաալը քիւլլիլիլթիլէ պու-
լունուլ տուր :

Մըրաաան կիւնէլէք հաճիլլը պուլունան
պիր լիլի սյ սօնրա օրաաա վիլուտ իտէհէ
իլլէ :

Ճիւտտէ ճիւլարնտա գարաաա տիւլիլը
օլան Մէնիլէ նամ վարօրն թայիլիլէրի
կէմիլլըն օրաաա թէք իլլէ Միւնիլէ կիւթ-
միլ օլունուլարնտան, Ճիւտտէ նամ վարօր
մէղքիւր Մէնիլէ վարօրնտան էիւքիւնիւ
ալմաղաա տըր :

—Պայրալ իլանը իլլին արիլիլ կիւնիւ Է-
տիրնէ գօլթիլթի հիւնտիւնտան թօր
ալմըլըլը սըրաաա, պիր թօր գաղալն
ալթէլ ալարադ նէլիլթիլլընտան պիրնիլն
գօրնու կէօթիլլըլը վէ պիրնիլն պիր է-
լինիլն պաշ բարաղըլը գօրալմըլը, վէ պի-
լիլիլն տախի, թօրն կէրի կիլմէսի ճի-
հիլիլ իլլէ տիլիլի էվլիլ վէ գօլու կիւնիլ
նէլիլիլ վէլիլ իլլէ տիլիլ վէ էօթէլիլիլն
թէլալիլ իտիլլըլէ պուլունուլու մա-
էթիլէսիլիլ իլլիլիլ տիր,

(Սլանիլը)

—Մօրնիլ Բօթ զաղէթալընտա
Բուսիա աաալիլիլն թէքիլիլ հադ-
գընտա մալիւմալթ ալթիլէ կէօրիւ-
միւշ տիր :

Բուսիա աաալիլիլ մուլթաղաաալը
տա պուլունան զապթիլլան մըգաալը
25,929 օլուպ, չիւնիլ տախի 334 զապթիլլ
տախի իլլալ օլունուլ օլունուլունտան,
զապթիլլան մըգաալը մէմալիլ 26 273
տըր : Պունլարտան 705 իմիլիլիլ բա-
եէպինտէ օլուպ, 1806օր պէօյլիլ գու-
պիլթանտանիլլէք քէպիլիլ վէ 20,763
քիւլիլը զապթիլլան տըր : Մուհալէպէ-
տէ պուլունուլունտան զապթիլլան մըգ-
աալը հաղըլը 8784 տիր : Սընթըլ սանի
զապթիլլան մըգաալը 44,942 օլուպ,
մուլիլ գաղալը իլլէ պէրապէր աաալիլ-
ր ն մըգաալը 695 366 տըր : Պունլարտան
մաաաա 23,122 գաաաա սընթըլ սանի
զապթիլլան վէ 45,335 նէլիլ վէ 11,613
աաալիլ մէղունէն սիլաաա պուլուն-
մաղաաա տըրլըլը, Պունտան պաղա
7899 կէօնիլլիլ աաալը պուլունուլ,
պունլարն մըգաալը 15,492 իլլաղ օ-
լունապիլիլ :

Խըրսէթի Գիլիլիլտէ 71,474 տիլ
պուլունուլ, պունլարն 46,918 իւլ-
արիտէ, 11,079 թօրնուլ խըրսէթիլ-
տէ վէ 13 477 տիլ տարապաաա չէ-
քիլլէթաա տիրլըլը : Պալաաա պէնտ
օլունուլ մըգաալը Էրօրա ուսուլիլ իլլ-
րէ իլլէթիլ օլունան աաալիլիլ մուլ-
թաղաաաա տիլ օլուպ, Գաղադ վէ
պունլար կիպի նէլիլթիլլը աաալիլիլ
պունուլ խարիլիլտէ պուլունուլաա
տըր :

Պահրիլէնէ կէլիլիլ, 39 տալա զըհիլը
վէ 128 աաաաա տալիլ զըհիլը օլմաաա
սէլիլիլ վար տըր : Պունլարն 527 ա-
տէթ թօրլըլը օլուպ, մէմալիլիլ տա-
խի 82 ալմիլըլ, 1223 զապթիլլան վէ
300 գաաաա տալիլ պահրիլիլ նէլարէ-
թիլիլտէ մէմուր զապթիլլան, 512 միւա-

զիլ, 584 միւհէնտիլ, 262 ճէրաա, վէ
484 միլիլիլէ մէմուլարը վար տըր :

Պինտիլ պէյճ զապթիլլան պահրի-
նէնիլ մըգաալը մէմալիլ 3817 օլուպ,
թայիլիլ վէ նէլիլթիլ պահրիլիլիլ
մըգաալը 24 500 տըր :

—Ինիլիլ էրանըն պահրիլիլ զաղէթա-
սընըն տէրն իլլէտիլ մուլաաաալ պիր
ըաթիլ իւլ իգէ կէօրէ, պու սէնիլիլն
յունուլարնտան սեպաաաաա Նիհալէ-
թիլիլ գաաաա ինիլիլիլ պայրաղըլը հա-
միլ օլուպ 34 վարօր զարդ օլմուշ
տուր : Պունլարն օն իլիլիլ պէօյլիլ
վարօր օլուպ Ամէրիլ վէ 2ին վէ ճա-
րօն սուլարնտա իլլէմէքտէ իտիլ :
Պու վարօրլըլը պիր գաղաղաա չիլմ-
տիլիլ գաաալ ճիլ պիր խապէր ալըն-
մաաղըլընտան, քեալիլիլ թայիլիլիլ
իլլէ զարդ օլմուշ օլունուլ անլալըլը-
եօր :

ՊՍՆԱ ԸՍԹԱԹԻՍԹԻԳԻ

Ավսթրիանըն սէնէյի հալիլիլտէ էվ-
րաղըլ տիլլըլալիլ իլլիլ հալիլ էսմէր
քիլթաղընտա կէօրիւլէն վէ սէնէյի
սապըգա յունիլ պըրտա տէվլէթի
միւլարիլլէյճ Պոնա պաշ գօնալօրաա-
նուն իրալ իթ միշ օլունուլ բարօրթ օ-
նուն թէքիլիլ տիր :

Պոնա վէ Հէրսէք գըթաալընտա
րաղիլիլ սաթիլիլ 1100 միւլէպաա միլ
տիր : Պունտան Պոնաաաա պիր ճիւլիլ
գըմը օլմաա վէ չալը վէ պաղիլ գա-
լան գըմը զէր օլունուլ թարալ տըր :

Հէրսէք գըթաալընտա պու մըգաա-
րն նըպըլընտան զիւնտէսի զէր իտի-
լէ իլլիլ թարալ վէ տիլիլ նըսիլ տա-
խի օլմաա վէ չալը վէ գէր իտիլիլ
թօրաղ տըր :

Հէրսէք հալալը ճալմալիլնտէ հա-
վաղըն մըթապըլ տըր : Պոնանըն
Սալա նէհիլ վէ իլլիլիլ տաղար իլլէ
մուհաթ օլարադ հայլան պէսէմէնէ
գապիլ օլմալըլա, պալըլը մաճէլիլիլն-
տէ հալա թէպէտիլ իտիլիլ : Պաղ
նէթ իլլիլիլ չիլմիլիլ գաաա Պոս-
նանըն Երօրիլիլ սոհիլիլտէ վէ պի-
րաղ Սալա սահիլիլտէ կէօրիւլիլեօր :

Ժառնիլիլտան Բալա գաաա Սալա
նէհիլ Պոնաաա Սալիլիլ վէ Մաաա-
րիլիլտան թէթիլ իտիլիլ : Ավա-
թըրն վէ Մաաաա նէհիլիլ գօլմաա-
եաալըն վարօրլըլը հաթիլաաա իլլիլ
տէնա իլլէեօր : Մէթ գօլիլտէն ալա-
ղը սուլարը տէրաաաա ալան Երօրիլիլ
նէհիլիլտէն մաաաա տիլիլ սուլար Սա-
վա նէհիլիլ աղաղըլընտան, օնլար կէօլ
հիւքիլիլտէ տիր : Վէ պու սուլարըն
պօղաղըլընտան պիր գալ սաաթ մէ-
սիլիլիլ գաաաա տիլիլ տիլիլ գաաղ-
լար կէլիլիլիլտէ տիր :

Արաղիլ էսիլ ուսուլըլ զէր օլուն-
տուլունտան, քէք աղ թօրաղ զէր
օլունուլաաա տըր : Ալա թէլիլիլ գը-
լընտըլտան սօնրա, չիլիլ ճիլ թաղըլ-
իլլը, Ֆաղըլ պիր հալալ կէլիլիլ պիլէթ-
գաաաա մուհաղըլ պաղը գալալիլիլ :

Ձիւրաալըն պուրաաա իլլէրուլէմէ-
սիլիլտէ մէնֆաաթ Եօղ տըր, չիւնքի
չիլիլ թիլ թաղըլ զէր իլլիլ իլլիլ թար-
լանըն սահիլիլ օլմաալըլըլըլըլը տըր :
վէ պունլարն գօնթիլ օլարըլըլըլըլը
իտէ տէ, սահիլիլ թարաղըլընտան թարա
օլունուլաղըլըլը մուլալթաաաա տայիլիլ
սուլիլտէ մէվնուտաաա վէ պունա
քիւլլիլիլիլ վէլիլիլիլ վէ մաճաա-
լուն սէլիլ փաղաաա պիրնիլն ուլընմա-
ա նիլաաաաաաաաաաաաաաաաաա վէ
նէ մըգաալը վէ սուլիլ իլլիլիլ վէ նէ
վալըլթ ալընաաաաա մուլիլիլ օլմա-

